Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

►**B**

RÅDETS DIREKTIV

av den 30 november 1989

om minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen (första särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

(89/654/EEG)

(EGT L 393, 30.12.1989, s. 1)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**M1**	Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/30/EG av den 20 juni 2007	L 165	21	27.6.2007
►**M2**	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1243 av den 20 juni 2019	L 198	241	25.7.2019

▼B

RÅDETS DIREKTIV

av den 30 november 1989

om minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen (första särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

(89/654/EEG)

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv, som är det första särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG, fastställer minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen enligt definitionen i artikel 2.

2. Detta direktiv gäller inte

a) transportmedel, som används utanför företaget och/eller verksamheten, eller arbetsplatser på transportmedel,

b) tillfälliga eller rörliga arbetsplatser,

c) utvinningsindustrier,

d) fiskebåtar,

e) åkrar, skogar och annan mark som hör till lantbruks- eller skogsdrift, men som ligger utanför den bebyggda delen av ett sådant företag.

3. Bestämmelserna i direktiv 89/391/EEG skall fullt ut tillämpas inom hela det område som avses i punkt 1 utan att hindra tillämpningen av de strängare eller mer specifika bestämmelser som finns i detta direktiv.

Artikel 2

Definition

Med arbetsplats förstås i detta direktiv en plats för arbete inom företagets och/eller verksamhetens byggnader samt varje annan plats inom företagets/verksamhetens område till vilken arbetstagarna har tillträde under sitt arbete.

AVSNITT 2

ARBETSGIVARNAS SKYLDIGHETER

Artikel 3

Nyinrättade arbetsplatser

Arbetsplatser som tas i bruk efter den 31 december 1992 skall uppfylla de minimikrav om säkerhet och hälsa som finns upptagna i bilaga 1.

▼B

Artikel 4

Redan existerande arbetsplatser

Arbetsplatser som tagits i bruk före den 1 januari 1993 skall senast tre år efter den dagen uppfylla de minimikrav om säkerhet och hälsa som finns upptagna i bilaga 2.

Beträffande Portugal skall dock arbetsplatser som tagits i bruk före den 1 januari 1993 senast fyra år efter den dagen uppfylla minimikraven om säkerhet och hälsa i bilaga 2.

Artikel 5

Ändringar av arbetsplatser

Om en arbetsplats ändras, utvidgas eller byggs om efter den 31 december 1992, skall arbetsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att garantera att dessa ändringar, utvidgningar eller ombyggnader överensstämmer med tillämpliga minimikrav i bilaga 1.

Artikel 6

Allmänna skyldigheter

För att skydda arbetstagarnas säkerhet och hälsa, skall arbetsgivaren se till

— att förbindelselederna till nödutgångarna och själva utgångarna hålls fria så att de när som helst kan användas,

— att tekniskt underhåll görs på arbetsplatsen samt på installationer och anordningar, i synnerhet sådana som nämns i bilaga 1 och 2, och att konstaterade fel,som kan äventyra arbetstagarnas säkerhet och hälsa, rättas till så fort som möjligt,

— att arbetsplatser samt installationer och anordningar, i synnerhet de som nämns i bilaga 1 punkt 6 och bilaga 2 punkt 6, rengörs regelbundet så att en lämplig hygienstandard upprätthålls,

— att man regelbundet utför underhåll och kontroll av säkerhetsinstallationer och säkerhetsanordningar, som har till syfte att förebygga eller skydda mot olyckor, i synnerhet av sådana som nämns i bilaga 1 och 2.

Artikel 7

Information till arbetstagarna

Utöver vad som sägs i artikel 10 i direktiv 89/391/EEG skall arbetstagarna och/eller deras representanter informeras om alla åtgärder som skall vidtas och som gäller säkerhet och hälsa på arbetsplatsen.

Artikel 8

Samråd med och medverkan av arbetstagarna

Arbetstagarna och/eller deras representanter skall enligt artikel 11 i direktiv 89/391/EEG delta i samråd om och behandling av frågor som omfattas av detta direktiv och dess bilagor.

▼B

AVSNITT 3

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

▼M2

Artikel 9

Ändringar av bilagorna

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 9a med avseende på rent tekniska ändringar av bilagorna i syfte att ta hänsyn till teknisk harmonisering och standardisering som gäller utformning, tillverkning eller konstruktion av delar av arbetsplatsen, den tekniska utvecklingen, ändringar i internationella regler eller specifikationer och nya rön om arbetsplatser.

Om det, i vederbörligen motiverade undantagsfall där omedelbara, direkta och allvarliga risker föreligger för arbetstagares och andra personers fysiska hälsa och säkerhet, är nödvändigt av tvingande skäl till skyndsamhet, ska det förfarande som anges i artikel 9b tillämpas på delegerade akter som antas enligt den här artikeln.

Artikel 9a

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 9 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 26 juli 2019. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 9 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([1]).

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artikel 9 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

([1]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼M2

Artikel 9b

Skyndsamt förfarande

1. Delegerade akter som antas enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge ingen invändning görs i enlighet med punkt 2. Delgivningen av en delegerad akt till Europaparlamentet och rådet ska innehålla en motivering till varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.

2. Såväl Europaparlamentet som rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 9a.6. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten omedelbart efter det att Europaparlamentet eller rådet har delgett den sitt beslut om att invända.

▼B

Artikel 10

Slutbestämmelser

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som behövs för att följa detta direktiv senast den 31 december 1992. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Beträffande Grekland gäller istället den 31 december 1994.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning, som de redan har antagit eller antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

▼M1

_____

▼B

Artikel 11

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B

BILAGA 1

MINIMIKRAV FÖR SÄKERHET OCH HÄLSA PÅ NYINRÄTTADE ARBETSPLATSER ENLIGT ARTIKEL 3 I DIREKTIVET

1. **Inledande anmärkning**

Skyldigheterna enligt denna bilaga gäller när det behövs på grund av arbetsplatsens eller verksamhetens art, riskerna eller andra omständigheter.

2. **Stabilitet och hållfasthet**

Byggnader som inrymmer arbetslokaler skall ha en uppbyggnad och hållfasthet som är lämplig för användningssättet.

3. **Elektriska installationer**

Elektriska installationer skall utformas och utföras så att de inte kan utgöra en risk för brand eller explosion och så att människor på lämpligt sätt skyddas mot olycksrisker som kan uppstå genom direkt eller indirekt beröring.

Utformningen, utförandet och valet av material samt skyddsanordningar skall vara ändamålsenliga med avseende på spänningen och de yttre förhållandena samt med avseende på kompetensen hos de personer som har tillträde till installationerna.

4. **Utrymningsvägar och nödutgångar**

4.1 Utrymningsvägar och nödutgångar skall vara fria från hinder och så direkt som möjligt leda ut i det fria eller till ett säkert område.

4.2 I händelse av fara skall arbetstagarna så fort och så säkert som möjligt kunna utrymma alla arbetsplatser.

4.3 Antalet utrymningsvägar och nödutgångar och deras fördelning och mått skall vara avpassade efter arbetsplatsernas användning, utrustning och storlek och efter det största antal människor som kan vistas där samtidigt.

4.4 Nödutgångsdörrar skall öppnas utåt.

Skjutdörrar och roterdörrar som uteslutande används som nödutgångsdörrar är inte tillåtna.

Nödutgångsdörrar får inte vara låsta eller reglade så att de inte lätt och omedelbart kan öppnas av vem som helst som skall använda dem i nödsituationer.

4.5 Särskilda utrymningsvägar och nödutgångar måste markeras med skyltar utformade enligt de nationella bestämmelser som införlivar direktiv 77/576/EEG ([1]). med lagstiftningen.

Sådana skyltar skall placeras på lämpliga ställen och de skall vara av varaktigt utförande.

4.6 Nödutgångsdörrar får inte vara låsta.

Utrymningsvägar och nödutgångar samt förbindelseleder och dörrar som leder till dem skall vara fria från hinder så att de när som helst är fullt användbara.

4.7 Utrymningsvägar och nödutgångar som kräver belysning skall ha nödbelysning med tillräcklig styrka i händelse av fel på belysningen.

([1]) EGT nr L 229, 7.9.1977, s. 12.

▼B

5. **Upptäckt och bekämpning av brand**

5.1 Beroende på byggnadernas storlek och användning, den utrustning de innehåller, de fysiska och kemiska egenskaperna hos förekommande ämnen och det största antal människor som kan vistas där, skall arbetsplatserna vara utrustade med lämpliga brandredskap och vid behov med branddetektorer och alarmsystem.

5.2 Brandsläckningsutrustning som inte är automatisk skall vara lätt att komma åt och lätt att använda.

Utrustningen skall markeras med skyltar utformade enligt de nationella bestämmelser som införlivar direktiv 77/576/EEG med lagstiftningen.

Sådana skyltar skall sättas upp på lämpliga ställen och vara av varaktigt utförande.

6. **Ventilation av slutna arbetsplatser**

6.1 Åtgärder skall vidtas för att se till att det finns tillräcklig mängd frisk luft på slutna arbetsplatser med hänsyn till de arbetsmetoder som används och de fysiska krav som ställs på arbetstagarna.

Om man använder en anläggning med fläktventilation, skall den hållas i fungerande skick.

När det är nödvändigt för arbetstagarnas hälsa, skall eventuella fel i funktionen visas av ett kontrollsystem.

6.2 Om installationer för luftkonditionering eller fläktventilation används, skall de fungera så att arbetstagarna inte utsätts för obehagligt drag.

Eventuell beläggning eller smuts som skulle kunna innebära en direkt fara för arbetstagarnas hälsa genom att förorena luften de andas in skall utan dröjsmål tas bort.

7. **Rumstemperatur**

7.1 Under arbetstid skall temperaturen i rum som innehåller arbetslokaler vara lämplig för den mänskliga organismen med hänsyn till de arbetsmetoder som används och de fysiska krav som ställs på arbetstagarna.

7.2 Temperaturen i pausutrymmen, jour- och väntrum, toaletter, personalmatsalar eller matrum och rum för första hjälpen skall vara lämplig för respektive lokals ändamål.

7.3 Fönster, takfönster och glasmellanväggar skall vara utformade så att alltför stor inverkan av solljus på arbetsplatsen kan undvikas med hänsyn till arbetets art och arbetsplatsens beskaffenhet.

8. **Dagljus och artificiell belysning**

8.1 Arbetsplatserna skall så långt möjligt anordnas så att de får tillräckligt dagsljus och utrustas med den artificiella belysning som behövs för att skydda arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

8.2 Belysningen i arbetslokaler och korridorer skall placeras så att den valda belysningstypen inte innebär någon olycksrisk för arbetstagarna.

8.3 I arbetslokaler där arbetstagarna är speciellt utsatta för risker i händelse av strömavbrott måste det finnas nödbelysning med tillräcklig styrka.

▼B

9. **Golv, väggar, innertak och yttertak**

9.1 Arbetslokalernas golv får inte ha några farliga upphöjningar, hål eller lutningar och de måste vara fasta, stabila och medföra liten halkrisk.

Arbetslokaler skall vara isolerade på lämpligt sätt med hänsyn till verksamhetens art och arbetstagarnas fysiska aktivitet.

9.2 Golvens, väggarnas och innertakens ytskikt skall vara sådana att de kan rengöras eller förnyas till en lämplig hygienisk standard.

9.3 Genomsynliga och genomskinliga väggar, i synnerhet skiljeväggar helt av glas i arbetsrum eller i närheten av de enskilda individernas arbetsplatser och förbindelseleder skall vara tydligt markerade och gjorda av säkerhetsmaterial eller vara åtskilda från sådana platser eller förbindelsevägar så att arbetstagarna varken kan komma i kontakt med skiljeväggarna eller bli skadade om väggarna skulle splittras.

9.4 Tillträde till tak av material med otillräcklig hållfasthet är bara tillåtet, om sådan utrustning tillhandahålls att arbetet kan utföras på ett säkert sätt.

10. **Fönster och takfönster**

10.1 Arbetstagarna skall kunna öppna, stänga, reglera eller fästa fönster, takfönster och ventilationsdon på ett säkert sätt. När fönstren eller donen är öppna, får de inte stå i ett sådant läge att de utgör en fara för arbetstagarna.

10.2 Fönster och takfönster skall utformas för sådan rengöringsutrustning eller förses med anordningar som gör det möjligt att rengöra dem utan fara för de arbetstagare, som utför detta arbete eller för andra arbetstagare, som finns i byggnaden eller i dess närhet.

11. **Dörrar och portar**

11.1 Dörrarnas och portarnas placering, antal, material och mått skall anpassas till lokalernas och utrymmenas beskaffenhet och användning.

11.2 Genomsynliga dörrar skall ha lämplig markering på en höjd som gör den lätt att upptäcka.

11.3 Svängdörrar och svängportar skall vara genomsiktliga eller ha siktrutor.

11.4 Om genomsynliga eller genomskinliga ytor på dörrar och portar inte är gjorda av säkerhetsmaterial och om det finns en fara att arbetstagarna skulle skadas om en dörr eller port skulle splittras, skall ytorna skyddas mot att gå sönder.

11.5 Skjutdörrar skall vara utrustade med en säkerhetsanordning, som förhindrar att de spårar ur och välter.

11.6 Dörrar och portar som öppnas uppåt måste ha en anordning, som förhindrar att de faller ned.

11.7 Dörrar utmed utrymningsvägar skall markeras på lämpligt sätt.

Dörrarna skall kunna öppnas från insidan när som helst utan särskild hjälp.

Dörrarna skall kunna öppnas även när arbetsplatserna är i bruk.

11.8 Dörrar för gående skall finnas i omedelbar närhet till alla portar som huvudsakligen är avsedda för fordonstrafik, om det inte är riskfritt för gående att passera; sådana dörrar skall vara tydligt markerade och de får inte blockeras.

▼B

11.9 Maskindrivna dörrar och portar skall fungera på sådant sätt att arbetstagarna inte utsätts för någon olycksrisk.

De skall vara utrustade med nödstopp som är lätta att känna igen och lätta att komma åt och vidare skall det även vara möjligt att öppna dem manuellt om de inte öppnar automatiskt vid strömavbrott.

12. **Förbindelseleder - Riskområden**

12.1 Förbindelseleder, inklusive trappor, fasta stegar, lastkajer och lastbryggor skall placeras och dimensioneras så att gående eller fordon kan använda dem lätt och säkert och så att arbetstagare, som arbetar i närheten av dessa förbindelseleder, inte utsätts för någon olycksrisk.

12.2 Förbindelseleder för gångtrafik och/eller gods skall dimensioneras efter antalet möjliga arbetstagare och verksamhetens art.

Om fordon används på förbindelselederna skall ett tillräckligt säkerhetsavstånd avsättas för gående.

12.3 Tillräckligt stort fritt utrymme skall lämnas mellan vägar för fordonstrafik och dörrar, portar, övergångsställen, korridorer och trappor.

12.4 När användningen och utrustningen av lokalerna kräver det för att skydda arbetstagarna, skall förbindelselederna vara tydligt markerade.

12.5 Om det på arbetsplatserna finns riskområden där det på grund av arbetets art finns risk för människor eller föremål att falla ned, skall dessa arbetsplatser, så långt möjligt, förses med anordningar som förhindrar att obehöriga arbetstagare kommer in på dessa riskområden.

Lämpliga åtgärder skall vidtas för att skydda de arbetstagare som har tillstånd att gå in på dessa riskområden.

Riskområden skall vara tydligt markerade.

13. **Särskilda åtgärder för rulltrappor och rullramper**

Rulltrappor och rullramper måste fungera på ett säkert sätt.

De skall vara försedda med de säkerhetsanordningar som behövs.

De skall vara försedda med nödstopp, som är lätta att känna igen och lätta att komma åt.

14. **Lastkajer och lastbryggor**

14.1 Lastkajer och lastbryggor skall vara lämpligt avpassade efter måtten på det som skall transporteras.

14.2 Lastkajer skall ha minst en utgång.

Där det är tekniskt möjligt, skall lastkajer som överstiger en viss längd ha en utgång i vardera änden.

14.3 Lastbryggor skall så långt möjligt vara så säkra att arbetstagarna inte kan falla ned.

15. **Lokalernas mått och volym - rörelsefrihet på arbetsplatsen**

15.1 Arbetsrum skall ha tillräcklig area, höjd och luftvolym för att arbetstagarna skall kunna utföra sitt arbete utan fara för sin säkerhet, hälsa eller välbefinnande.

▼B

15.2 Måtten på arbetsplatsens fria area skall beräknas så att tillräcklig rörelsefrihet för arbetet erhålls.

Om detta inte är möjligt på grund av särskilda förhållanden på arbetsplatsen, skall arbetstagaren ha tillräcklig rörelsefrihet nära den plats där arbetet utförs.

16. **Pausutrymmen**

16.1 När det behövs för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa, särskilt med hänsyn till verksamhetens art eller antalet anställda, skall arbetstagarna förfoga över lättillgängliga pausrum.

Denna bestämmelse skall inte tillämpas när arbetstagarna har sitt arbete på kontor eller i liknande arbetsrum, som ger möjlighet till likvärdig avkoppling under pausen.

16.2 Pausutrymmen skall vara tillräckligt stora och utrustade med tillräckligt många bord och stolar med ryggstöd i förhållande till antalet arbetstagare.

16.3 I pausutrymmen skall vidtas de åtgärder som behövs för att skydda icke-rökare mot obehag av tobaksrök.

16.4 Om arbetet avbryts ofta och regelbundet och det inte finns några pausutrymmen, kan andra lokaler ställas till förfogande, så att arbetstagarna kan vistas där under avbrotten, när det behövs för deras säkerhet eller hälsa.

Lämpliga åtgärder skall vidtas för att skydda icke-rökare mot obehag av tobaksrök.

17. **Gravida kvinnor och ammande mödrar**

Gravida kvinnor och ammande mödrar skall ha möjlighet att ligga och vila under lämpliga förhållanden.

18. **Hygienutrymmen**

18.1 *Omklädningsrum och klädskåp*

18.1.1 Lämpliga omklädningsrum skall ställas till arbetstagarnas förfogande, när de måste bära särskilda arbetskläder och när man inte kan begära att de skall byta om i något annat rum på grund av hälso- eller anständighetsskäl.

Omklädningsrummen skall vara lättåtkomliga, ha tillräcklig kapacitet och vara utrustade med sittplatser.

18.1.2 Omklädningsrummen skall vara tillräckligt stora och utrustade så att varje arbetstagare kan låsa in sina kläder under arbetstid.

Om omständigheterna kräver det (t.ex. farliga ämnen, fukt, smuts), skall klädskåpen för arbetskläder vara skilda från klädskåp med gångkläder.

18.1.3 Män och kvinnor skall ha skilda omklädningsrum eller skild användning av dem.

18.1.4 När det inte är nödvändigt med omklädningsrum enligt punkt 18.1.1, skall varje arbetstagare ha en plats, där han kan förvara sina kläder.

18.2 *Duschar och tvättställ*

18.2.1 Arbetstagarna skall ha praktiska och ändamålsenliga duschar till sitt förfogande, när verksamhetens art eller hälsoskäl kräver det.

Det skall finnas skilda duschrum för män och kvinnor eller skild användning av dem.

▼B

18.2.2 Duschrummen skall vara tillräckligt stora så att varje arbetstagare kan tvätta sig utan besvär under förhållanden, som uppfyller en lämplig hygienisk standard.

Duscharna skall vara utrustade med varmt och kallt vatten.

18.2.3 Om det inte är nödvändigt med duschrum enligt punkt 18.2.1 första stycket, skall det finnas tillräckliga och ändamålsenliga tvättställ med rinnande vatten (vid behov varmt vatten) i närheten av arbetsplatserna och omklädningsrummen.

Det skall finnas skilda tvättställ för män och kvinnor eller skild användning av dem, om det är nödvändigt på grund av anständighetsskäl.

18.2.4 Om dusch- eller tvättrummen är skilda från omklädningsrummen, skall det finnas bekväm förbindelse mellan dem.

18.3 *Toaletter och tvättställ*

Avskilda toalettrum skall finnas i närheten av arbetsplatserna, pausutrymmena, omklädningsrummen samt dusch- och tvättrummen med tillräckligt antal toaletter och tvättställ.

Det skall finnas skilda toalettrum för män och kvinnor eller skild användning av dem.

19. **Utrymmen avsedda för första hjälpen**

19.1 Det skall finnas ett eller flera rum för första hjälpen, när lokalernas storlek, verksamhetens art och olycksfrekvensen kräver det.

19.2 Rummen för första hjälpen skall vara försedda med de installationer och den utrustning för första hjälpen som behövs och de skall vara lättillgängliga för bårtransporter.

De skall vidare ha vägvisande skyltning enligt de nationella bestämmelser som införlivar direktiv 77/576/EEG med lagstiftningen.

19.3 Dessutom skall det finnas första hjälpenutrustning tillgänglig på alla ställen där arbetsförhållandena kräver det.

Denna utrustning skall vara markerad på lämpligt sätt och den skall vara lätt att komma åt.

20. **Handikappade arbetstagare**

Arbetsplatserna skall planeras så att de vid behov kan ta emot handikappade arbetstagare.

Denna bestämmelse gäller särskilt dörrar, gångar, trappor, duschar, tvättställ, toaletter och arbetsplatser, som används eller innehas direkt av handikappade personer.

21. **Arbetsplatser utomhus (speciella bestämmelser)**

21.1 Arbetsplatser, förbindelseleder och andra områden eller installationer utomhus, som arbetstagarna använder eller uppehåller sig på i sitt arbete, skall planeras så att gående och fordon kan förflytta sig på ett säkert sätt.

Avsnitten 12, 13 och 14 skall även tillämpas på huvudförbindelseleder på företagsområdet (förbindelseleder som leder till fasta arbetsplatser), på förbindelseleder som används för regelbundet underhåll och övervakning av företagets installationer samt på lastkajer.

Avsnitt 12 skall också tillämpas på arbetsplatser utomhus.

21.2 Arbetsplatser utomhus skall vara tillräckligt upplysta med artificiellt ljus, när dagsljuset inte räcker.

▼B

21.3 När arbetstagarna sysselsätts på arbetsplatser utomhus skall dessa arbetsplatser så långt möjligt vara utformade så att arbetstagarna

a) skyddas mot väder och vind och vid behov mot fallande föremål,

b) varken utsätts för skadliga bullernivåer eller skadlig yttre påverkan såsom gas, ånga eller damm,

c) snabbt kan lämna sina arbetsplatser i händelse av fara eller snabbt kan bli hjälpta,

d) inte kan halka eller falla.

▼B

BILAGA 2

MINIMIKRAV FÖR SÄKERHET OCH HÄLSA PÅ ARBETSPLATSER SOM REDAN TAGITS I BRUK ENLIGT ARTIKEL 4 I DIREKTIVET

1. **Inledande anmärkning**

Skyldigheterna enligt denna bilaga skall gälla när det behövs med hänsyn till arbetsplatsens eller verksamhetens art, riskerna eller andra omständigheter.

2. **Stabilitet och hållfasthet**

Byggnader som rymmer arbetsplatser skall ha en uppbyggnad och en hållfasthet som är lämplig för användningssättet.

3. **Elektriska installationer**

Elektriska installationer skall utformas och utföras så att de inte kan utgöra en risk för brand eller explosion; människor skall skyddas på lämpligt sätt mot olycksrisker, som kan uppstå genom direkt eller indirekt beröring.

De elektriska installationerna och skyddsanordningarna skall avpassas efter spänningen, de yttre förhållandena och kompetensen hos de personer, som har tillträde till delar av installationerna.

4. **Utrymningsvägar och nödutgångar**

4.1 Utrymningsvägar och nödutgångar skall vara fria från hinder och leda ut så direkt som möjligt i det fria eller till ett säkert område.

4.2 I händelse av fara skall alla arbetsplatser kunna snabbt utrymmas och detta med maximal säkerhet för arbetstagarna.

4.3 Det skall finnas tillräckligt många utrymningsvägar och nödutgångar.

4.4 Nödutgångsdörrar skall öppnas utåt.

Skjutdörrar eller roterdörrar som uteslutande används som nödutgångsdörrar är inte tillåtna.

Nödutgångsdörrar får inte vara låsta eller reglade så att de inte lätt och omedelbart kan öppnas av vem som helst, som skall använda dem i nödsituationer.

4.5 Särskilda utrymningsvägar och nödutgångar skall markeras med skyltar utformade enligt de nationella bestämmelser som införlivar direktiv 77/576/EEG med lagstiftningen.

Sådana skyltar skall placeras på lämpliga ställen och de skall vara av varaktigt utförande.

4.6 Nödutgångsdörrar får inte vara låsta.

Utrymningsvägar och nödutgångar samt förbindelseleder och dörrar som leder till dem, skall vara fria från hinder, så att de kan användas när som helst utan problem.

4.7 Utrymningsvägar och nödutgångar som kräver belysning skall ha nödbelysning med tillräcklig styrka för det fall fel på den ordinarie belysningen uppstår.

▼B

5. **Upptäckt och bekämpning av brand**

5.1 Beroende på byggnadernas mått, användningsområde, utrustning, fysiska och kemiska egenskaper hos förekommande ämnen och största antal personer som kan vistas där, skall arbetsplatserna vara utrustade med lämpliga brandredskap och vid behov med branddetektorer och alarmsystem.

5.2 Brandsläckningsutrustning som inte är automatisk måste vara lätt att komma åt och lätt att använda.

Utrustningen skall markeras med skyltar utformade enligt de nationella bestämmelser som införlivar direktiv 77/576/EEG med lagstiftningen.

Sådana skyltar skall sättas upp på lämpliga ställen och de skall vara av varaktigt utförande.

6. **Ventilation av slutna arbetsplatser**

6.1 Åtgärder skall vidtas för att se till att det finns tillräcklig mängd frisk luft på slutna arbetsplatser med hänsyn till de arbetsmetoder som används och till de fysiska krav som ställs på arbetstagarna.

Om man använder en anläggning med fläktventilation, skall den hållas i fungerande skick.

När det är nödvändigt för arbetstagarnas hälsa, skall eventuella fel i funktionen visas av ett kontrollsystem.

7. **Rumstemperatur**

7.1 Under arbetstid skall temperaturen i lokaler som rymmer arbetsplatser vara lämplig för den mänskliga organismen med hänsyn till de arbetsmetoder som används och till de fysiska krav som ställs på arbetstagarna.

7.2 Temperaturen i pausutrymmen, jour- och väntrum, toaletter, personalmatsalar eller matrum och rum för första hjälpen skall vara lämplig för respektive lokals ändamål.

8. **Dagljus och artificiell belysning**

8.1 Arbetsplatserna skall så långt möjligt ha tillräckligt dagsljus och de skall ha lämplig artificiell belysning för att skydda arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

8.2 På arbetsplatser där arbetstagarna är speciellt utsatta för risker i händelse av fel på belysningen, skall det finnas nödbelysning med tillräcklig styrka.

9. **Dörrar och portar**

9.1 Genomsynliga dörrar skall ha lämplig markering på en höjd som gör den lätt att upptäcka.

9.2 Svängdörrar och svängportar skall vara genomsynliga eller ha siktrutor.

10. **Riskområden**

Om det på arbetsplatserna finns riskområden, där det på grund av arbetets art finns risk för människor och föremål att falla ned, skall dessa arbetsplatser så långt möjligt förses med anordningar som hindrar att obehöriga arbetstagare kommer in på dessa områden.

Lämpliga åtgärder skall vidtas för att skydda de arbetstagare som har tillstånd att gå in på dessa riskområden.

Riskområden skall klart och tydligt markeras.

▼B

11. **Pausutrymmen**

11.1 När det behövs för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa, särskilt med hänsyn till verksamhetens art eller antalet anställda, skall arbetstagarna ha ett lättillgängligt pausrum eller lämpligt pausutrymme.

11.2 Pausrum och pausutrymmen skall förses med bord och stolar med ryggstöd.

11.3 Lämpliga åtgärder skall vidtas för att skydda icke-rökare mot obehag av tobaksrök i pausrum eller pausutrymmen.

12. **Gravida kvinnor och ammande mödrar**

Gravida kvinnor och ammande mödrar skall ha möjlighet att kunna ligga och vila under lämpliga förhållanden.

13. **Hygienutrymmen**

13.1 *Omklädningsrum och klädskåp*

13.1.1 Man skall ställa lämpliga omklädningsrum till arbetstagarnas förfogande, om de måste bära speciella arbetskläder och när man inte kan begära att de skall byta om i ett annat rum på grund av hälso- eller anständighetsskäl.

13.1.2 Omklädningsrummen skall vara utrustade på sådant sätt att varje arbetstagare kan låsa in sina kläder under arbetstid.

Om omständigheterna kräver det (t.ex. farliga ämnen, fukt och smuts), skall klädskåpen för arbetskläder vara skilda från klädskåp med gångkläder.

13.1.3 Män och kvinnor skall ha skilda omklädningsrum eller skild användning av dem.

13.2 *Duschar, toaletter och tvättställ*

13.2.1 Arbetsplatser skall vara utformade så att arbetstagarna i sin närhet har

— duschar, om arbetets art kräver det,

— avskilda toalettrum med tillräckligt antal toaletter och tvättställ.

13.2.2 Duschar och tvättställ skall ha rinnande vatten (vid behov varmt vatten).

13.2.3 Det skall finnas skilda duschar eller skild användning av duscharna för män och kvinnor. Det skall även finnas skilda toaletter eller skild användning av toaletterna för män och kvinnor.

14. **Första hjälpenutrustning**

Det skall finnas första hjälpenutrustning på arbetsplatserna.

Utrustningen skall märkas ut med vägvisande skyltning och den skall vara lätt att komma åt.

▼B

15. **Handikappade arbetstagare**

Arbetsplatserna skall planeras så att de vid behov kan ta emot handikappade arbetstagare.

Denna bestämmelse gäller särskilt dörrar, gångar, trappor, duschar, tvättställ, toaletter och arbetsplatser, som används eller innehas direkt av handikappade personer.

16. **Gångtrafik och fordonstrafik**

Arbetsplatser inomhus och utomhus skall utformas på sådant sätt att gående och fordon kan förflytta sig på ett säkert sätt.

17. **Arbetsplatser utomhus (särskilda bestämmelser)**

När arbetstagare sysselsätts på arbetsplatser utomhus, skall dessa så långt möjligt vara utformade så att arbetstagarna

a) skyddas mot väder och vind och vid behov mot fallande föremål,

b) varken utsätts för skadliga bullernivåer eller skadlig yttre påverkan såsom gas, ånga eller damm,

c) snabbt kan lämna sina arbetsplatser i händelse av fara eller snabbt kan bli hjälpta,

d) inte kan halka eller falla.